

Verklaring inzake de belangrijkste ongunstige effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren

SFDR Delegated Regulation Annex 1

Stichting Pensioenfonds Hoogovens

25-6-2024

Pensioenfonds Hoogovens is in het kader van de Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR) verplicht jaarlijks deze template met duurzaamheidsinformatie te publiceren. De informatie omvat zowel de pensioenregeling als ook de vrijwillige nettopensioenregeling die hetzelfde beleggingsbeleid volgen. Beide regelingen worden in het volgende als pensioenregeling aangeduid.

Verklaring inzake de belangrijkste ongunstige effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren

Financiëlemarktaandeelner Stichting Pensioenfonds Hoogovens (SPH), LEI: 680BQC8QTR6VFH4U8N23

Samenvatting

Stichting Pensioenfonds Hoogovens (SPH) neemt de belangrijkste ongunstige effecten van zijn beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren in aanmerking. Deze verklaring is de geconsolideerde verklaring inzake de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren van Stichting Pensioenfonds Hoogovens. Deze verklaring heeft betrekking op de referentieperiode van 1 januari tot en met 31 december 2023.

Deze verklaring inzake de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren bevat de volgende onderdelen:

- Beschrijving van de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren;
- Beschrijving van het beleid voor de identificatie en prioritering van de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren;
- Engagementbeleid;
- Verwijzingen naar internationale normen;
- Historische vergelijking.

De belangrijkste ongunstige effecten, die SPH meeneemt in haar beleid, zijn op het gebied van milieu de indicatoren 3 (broeikasgasintensiteit) en 4 (blootstelling aan ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen). De belangrijkste ongunstige effecten op het gebied van sociale thema's zijn de indicatoren 14 (blootstelling aan controversiële wapens) en voor beleggingen in overheden de optionele scores 19 (gemiddelde score vrijheid van meningsuiting), 21 (gemiddelde corruptiescore) en 24 (gemiddelde score rechtsstaat).

Een aantal andere SFDR-indicatoren zijn gerelateerd (maar niet identiek) met de door SPH gebruikte key risk indicators. Dit wordt in de volgende tabel toegelicht.

De belangrijkste maatregelen die het pensioenfonds voor het beperken van ongunstige effecten neemt zijn het uitoefenen van stemrecht, engagements met bedrijven en uitsluiten.

Beschrijving van de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren

Indicator ongunstige effecten op duurzaamheid	Parameter	Effecten 2023	Effecten 2022	Dekking 2023	Toelichting	Genomen maatregelen en voor de volgende referentieperiode geplande maatregelen en vastgestelde streefdoelen	
Indicatoren voor ondernemingen waarin is belegd							
Broeikasgas-emissies	1. BKG-emissies	Scope 1-BKG-emissies	250,385.97	263,863.94	70.1%	Som van CO2-emissies van portefeuillebedrijven (ton CO ₂ -eq) gewogen naar de geïnvesteerde marktwaarde en de meest recent beschikbare EVIC ¹ .	SPH meet en monitort de BKG-emissies van haar beleggingen maar heeft geen doelstelling hierop.
		Scope 2-BKG-emissies	74,316.25	73,698.94	70.1%		
		Scope 3-BKG-emissies	1,776,380.15	2,122,943.90	70.1%		
		Totale BKG-emissies	2,100,879.40	2,460,859.75	70.1%		
	2. Koolstofvoetafdruk	Koolstofvoetafdruk	370.27	478.79	70.1%	De totale jaarlijkse scope 1, 2 en geschat scope 3 BKG-emissies per 1 miljoen EUR geïnvesteerd vermogen.	
3. BKG-intensiteit ondernemingen waarin is belegd	BKG-intensiteit ondernemingen waarin is belegd	730.31	844.26	77.2%	Het gewogen gemiddelde van de BKG-emissies (scope 1, 2 en 3) per 1 miljoen euro omzet.	SPH hanteert als meetlat voor de BKG-intensiteit voor scope 1 en 2 een reductie met 48% in 2030 t.o.v. 2019	
4. Blootstelling aan ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen	Aandeel beleggingen in ondernemingen actief in de sector fossiele brandstoffen	4.97%	7.28%	75.2%	Het percentage van de portefeuille dat is blootgesteld aan ondernemingen met activiteiten in verband met fossiele brandstoffen, waaronder winning, verwerking, opslag en transport van aardolieproducten, aardgas en thermische en metallurgische steenkool.	SPH sluit bedrijven van de sectoren thermische kolen en teerzanden uit.	
5. Aandeel verbruik en opwekking niet-hernieuwbare energie	Aandeel verbruik van niet-hernieuwbare energie en opwekking	64.71%	74.87%	54.2%	Het gewogen gemiddelde van de portefeuille van het energieverbruik en/of de		

¹ EVIC = enterprise value including cash

		van niet-hernieuwbare energie van ondernemingen waarin is belegd, uit niet-hernieuwbare energiebronnen, ten opzichte van hernieuwbare energiebronnen, uitgedrukt als percentage van de totale energiebronnen				productie van energie uit niet-hernieuwbare bronnen door de emittent als percentage van het totale energieverbruik en/of de opgewekte energie.	
	6. Intensiteit energieverbruik per sector met grote klimaateffecten	Energieverbruik in GWh per miljoen EUR aan inkomsten van ondernemingen waarin is belegd, per sector met grote klimaateffecten				Het gewogen gemiddelde van de energieconsumptie-intensiteit van de portefeuille (GWh/miljoen euro omzet)	
		- NACE code A (Agriculture, Forestry and Fishing)	0.48	0.51	67.8%		
		- NACE Code B (Mining and Quarrying)	1.00	1.81	67.8%		
		- NACE Code C (Manufacturing)	1.72	0.57	67.8%		
		- NACE Code D (Electricity, Gas, Steam and Air Conditioning Supply)	6.53	11.71	67.8%		
		- NACE Code E (Water Supply; Sewerage, Waste Management and Remediation Activities)	1.15	2.17	67.8%		
		- NACE Code F (Construction)	0.14	0.24	67.8%		
		- NACE Code G (Wholesale and Retail Trade; Repair of Motor Vehicles and Motorcycles)	0.18	0.39	67.8%		

		- NACE Code H (Transportation and Storage)	3.32	2.47	67.8%		
		- NACE Code L (Real Estate Activities)	0.44	0.39	67.8%		
Biodiversiteit	7. Activiteiten met negatieve gevolgen voor biodiversiteitsgevoelige gebieden	Aandeel beleggingen in ondernemingen met vestigingen/activiteiten in of bij biodiversiteitsgevoelige gebieden wanneer de activiteiten van die ondernemingen negatieve gevolgen voor die gebieden hebben	7.16%	0.25%	75.8%	Het percentage van de portefeuillemarktwaarde dat is blootgesteld aan emittenten die actief zijn in of nabij biodiversiteitsgevoelige gebieden en die betrokken zijn bij controverses met ernstige of zeer ernstige gevolgen voor het milieu of behoren tot sectoren die potentieel grote risico's voor de biodiversiteit opleveren.	
Watergehalte	8. Emissies in water	Door de ondernemingen waarin is belegd veroorzaakte emissies in water (in ton) per miljoen EUR aan beleggingen, uitgedrukt als gewogen gemiddelde	0.26	157.66	0.3%	Het totale jaarlijkse afvalwater dat wordt geloosd in oppervlaktewateren als gevolg van industriële of productieactiviteiten per 1 miljoen euro geïnvesteerd vermogen. De wateremissies van bedrijven worden verdeeld over alle uitstaande aandelen en obligaties (EVIC ¹).	
Afval	9. Aandeel gevaarlijk afval en radioactief afval	Door de ondernemingen waarin is belegd, geproduceerd gevaarlijk afval en radioactief afval (in ton) per miljoen EUR aan beleggingen, uitgedrukt als gewogen gemiddelde	4.58	8.26	20.3%	De totale jaarlijkse hoeveelheid gevaarlijk afval geassocieerd met 1 miljoen euro geïnvesteerd vermogen. Het gevaarlijk afval van bedrijven wordt verdeeld over alle uitstaande aandelen en obligaties (EVIC ¹).	
Sociale thema's en	10. Schendingen van de beginselen van het VN	Aandeel beleggingen in ondernemingen die	0.03%	0.72%	76.4%	Het percentage van de marktwaarde van de	Substantiele schendingen van de OESO-richtsnoeren worden als

arbeids-omstandigheden	Global Compact of van de richtsnoeren voor multinationale ondernemingen van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO)	betrokken zijn geweest bij schendingen van de beginselen van het VN Global Compact of van de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen				portefeuille dat is geïnvesteerd in ondernemingen met zeer ernstige controverses in verband met de activiteiten en/of producten van het bedrijf.	zeer ernstige controverses gezien en leiden op deze manier tot uitsluiting.
	11. Ontbreken van procedures en compliancemechanismen voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO -richtsnoeren voor multinationale ondernemingen	Aandeel beleggingen in ondernemingen zonder een beleid voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO -richtsnoeren voor multinationale ondernemingen of zonder regelingen voor de afhandeling van klachten waarmee schendingen van die VN -beginselen of OESO -richtsnoeren kunnen worden aangepakt	1.50%	46.95%	75.2%	Het percentage van de marktwaarde van de portefeuille dat is belegd in ondernemingen die het UN Global Compact niet hebben ondertekend.	
	12. Niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen	Gemiddelde niet-gecorrigeerde loonkloof tussen mannen en vrouwen bij ondernemingen waarin is belegd	15.04%	17.61%	23.1%	Het gewogen gemiddelde van het verschil tussen het gemiddelde bruto-uurloon van mannelijke en vrouwelijke werknemers, als percentage van het brutoloon van mannen.	
	13. Genderdiversiteit raad van bestuur	Gemiddelde verhouding tussen aantal vrouwelijke en mannelijke leden in de raad van bestuur van ondernemingen waarin is belegd, uitgedrukt als percentage van alle	34.73%	33.52%	73.2%	Het gewogen gemiddelde van de verhouding tussen vrouwelijke en mannelijke bestuursleden.	

		leden in de raad van bestuur					
	14. Blootstelling aan controversiële wapens (antipersonneelmijnen, clustermunitie, chemische wapens en biologische wapens)	Aandeel beleggingen in ondernemingen die zijn betrokken bij de productie of verkoop van controversiële wapens	0.07%	0.08%	76.3%	Het percentage van de marktwaarde van de portefeuille dat is blootgesteld aan ondernemingen die betrokken zijn bij antipersonneelmijnen, clustermunitie, chemische of biologische wapens. Opmerking: betrokkenheid omvat eigendom, productie en investeringen. Betrokkenheid bij antipersonneelmijnen omvat geen gerelateerde veiligheidsproducten.	SPH sluit ondernemingen die betrokken zijn van deze controversiële wapens uit. Uitzondering zijn passieve fondsbeleggingen in aandelen. SPH gaat deze in 2023 omzetten naar mandaten waar ook de uitsluitingen van toepassing zijn.
Indicatoren voor beleggingen in overheden en supranationale instellingen							
Ecologisch	15. BKG-intensiteit	BKG-intensiteit landen waarin is belegd	177.53	221.11	93.9%	Het gewogen gemiddelde van de portefeuille van de BKG-intensiteit van overheidsemissanten (scope 1, 2 en 3 emissies per miljoen euro bbp)	
Sociaal	16. Landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten	Aantal landen waarin is belegd met schendingen van sociale rechten (absoluut aantal en relatief aantal gedeeld door alle landen waarin is belegd), als bedoeld in internationale verdragen en overeenkomsten, beginselen van de Verenigde Naties en, in voorkomend geval, nationaal recht	0	0	93.9%	Het aantal unieke soevereine emittenten in de portefeuille met beperkende maatregelen (sancties) van de Europese Dienst voor extern optreden (EDEO) op import en export	

Indicatoren voor beleggingen in vastgoedactiva						
Fossiele brandstoffen	17. Blootstelling aan fossiele brandstoffen via vastgoedactiva	Aandeel beleggingen in vastgoedactiva die een rol spelen bij het winnen, opslaan, vervoeren of produceren van fossiele brandstoffen	0.05%	0.07%	100%	Het percentage van vastgoed dat een rol spelen bij het winnen, opslaan, vervoeren of produceren van fossiele brandstoffen
Energie-efficiëntie	18. Blootstelling aan energie-inefficiënte vastgoedactiva	Aandeel beleggingen in energie-inefficiënte vastgoedactiva	48.67%	51.94%	100%	Percentage van vastgoed met een energielabel van C of lager (gebouwd voor 2021) of met een classificatie slechter dan bijna-energie neutraalgebouw (gebouwd 2021 of later)

Andere indicatoren voor de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren

SPH neemt de volgende aanvullende klimaat- en milieu-indicatoren in beschouwing:

Indicator ongunstige effecten op duurzaamheid	Parameter	Effecten 2023	Effecten 2022	Dekking 2023	Toelichting	Genomen maatregelen en voor de volgende referentieperiode geplande maatregelen en vastgestelde streefdoelen
Indicatoren voor ondernemingen waarin is belegd						
Emissies	4. Beleggingen in ondernemingen zonder initiatieven voor koolstofemissiereductie	Aandeel beleggingen in ondernemingen zonder initiatieven voor koolstofemissiereductie die aansluiting bij de Overeenkomst van Parijs beogen	43.03%	34.50%	77.1%	Het percentage van de marktwaarde van de portefeuille dat is belegd in ondernemingen zonder een CO ₂ -reductiedoelstelling die is afgestemd op de Overeenkomst van Parijs

SPH neemt de volgende indicatoren in beschouwing voor sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbiediging van de mensenrechten, en bestrijding van corruptie en omkoping:

Indicator ongunstige effecten op duurzaamheid		Parameter	Effecten 2023	Effecten 2022	Dekking 2023	Toelichting	Genomen maatregelen en voor de volgende referentieperiode geplande maatregelen en vastgestelde streefdoelen
Indicatoren voor ondernemingen waarin is belegd							
Mensen-rechten	14. Aantal geconstateerde gevallen van ernstige mensenrechten-problemen en -schendingen	Aantal ernstige mensenrechten-problemen en -schendingen die verband houden met de ondernemingen waarin is belegd, op basis van een gewogen gemiddelde	0	0	70.0%	Het totale aantal ernstige en zeer ernstige mensenrechten-problemen betreft controverses per 1 miljoen geïnvesteerd vermogen. Het wordt berekend als het gewogen gemiddelde van het aantal ernstige en zeer ernstige mensenrechten-controverses per bedrijf gedeeld door het meest recent beschikbare EVIC ¹ .	
Indicatoren voor beleggingen in overheden en supranationale instellingen							
Sociaal	19. Gemiddelde score vrijheid van meningsuiting	Mate waarin politieke en maatschappelijke organisaties vrijelijk kunnen functioneren, met inbegrip van een kwantitatieve indicator die nader wordt	82.00	79.82	93.9%	Het gewogen gemiddelde van de Persvrijheidsscore van landen (Press Freedom score; landen met lagere scores demonstreren een grotere persvrijheid.	Indicator is in 2023 opgenomen in de ESG-beoordeling van overheden.

		uitgelegd in de kolom "toelichting"				Databron: Freedom House).	
Mensen-rechten	20. Gemiddelde prestaties op het gebied van mensenrechten	Maatstaf voor de gemiddelde prestaties op het gebied van mensenrechten door de landen waarin is belegd, aan de hand van een kwantitatieve indicator die nader wordt uitgelegd in de kolom "toelichting"	0.85	0.85	93.9%	Het gewogen gemiddelde van de WJP Rule of Law Index, Fundamental Rights Sub-score van landen. (Scores kunnen variëren van 0 (slechtste) tot 1 (beste) Databron: World Justice Project (WJP) Rule of Law Index®.	Indicator is in 2023 opgenomen in de ESG-beoordeling van overheden.
Governance	21. Gemiddelde corruptiescore	Maatstaf voor het gepercipieerde corruptieniveau in de publieke sector, aan de hand van een kwantitatieve indicator die nader wordt uitgelegd in de kolom "toelichting"	77.34	77.86	93.9%	Het gewogen gemiddelde van de Corruption Perception Index-score van landen (Landen met een lagere score worden als corrupter beschouwd. Databron: Transparency International.).	Indicator is in 2023 opgenomen in de ESG-beoordeling van overheden.
	24. Gemiddelde score rechtsstaat	Mate van corruptie, het ontbreken van grondrechten, en tekortkomingen in het burgerlijk en strafrecht, aan de hand van een kwantitatieve indicator die nader wordt uitgelegd in de kolom "toelichting"	1.70	1.76	93.9%	Het gewogen gemiddelde van de Rule of Law-score van landen. (Databron: Worldwide Governance Indicators (WGI). Landen met een hogere score tonen een betere rechtsstaat aan.)	Indicator is in 2023 opgenomen in de ESG-beoordeling van overheden.

De kolom dekking geeft het percentage van de marktwaarde weer waarvoor data beschikbaar is. SPH belegde gemiddeld over 2023 € 6.944 miljoen in ondernemingen, € 575 miljoen in overheden en supranationale instellingen en € 1.531 miljoen in vastgoedactiva. Voor vastgoedactiva is de dekkingspercentage op 100% gezet omdat voor alle fondsinvesteringen data beschikbaar is. Echter is de dekking binnen de fondsen deels lager.

Het beleggingsuniversum wordt jaarlijkse gescreend op zeer ernstige controverses. Bedrijven die volgens de inschatting van onze dataprovider MSCI betrokken zijn bij zeer ernstige controverses op de thema's goede arbeidsomstandigheden en gezonde leefomgeving worden voorgedragen om uit te sluiten. Van uitsluiting kan worden afgezien als de verwachting is dat via stemmen of engagement meer positieve invloed kan worden uitgeoefend.

Beschrijving van het beleid voor de identificatie en prioritering van de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren

Pensioenfonds Hoogovens kent een beleid voor Maatschappelijk Verantwoord Beleggen (MVB) dat regelmatig wordt uitgebreid en geactualiseerd. Het MVB-beleid is in het geheel voor het laatst goedgekeurd door het bestuur op 13-12-2022. In 2024 is een enkele wijziging doorgevoerd in het uitsluitingsbeleid. Onderdelen van het MVB-beleid zijn in verschillende beleidsstukken nader uitgewerkt. Hier zijn vooral het klimaatbeleid (goedkeuring op 20-9-2022) en uitsluitingsbeleid (laatste goedkeuring op 20-9-2022) belangrijk. Op 30 mei 2023 is er het raamwerk voor meten van duurzaamheidsrisico's (inclusief de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren) in de Balans- en Beleggingscommissie besproken.

Jaarlijks wordt er een MVB-rapportage en analyse van klimaatrisico's door de Balans- en Beleggingscommissie besproken en met advies voorzien aan het bestuur voorgelegd.

We richten ons op de voorkeursthema's die door het bestuur zijn vastgesteld na raadpleging van de geledingen:

- Klimaatverandering
- Circulaire economie
- Goede arbeidsomstandigheden
- Gezonde leefomgeving

Ons MVB-beleid is gericht op "real-world change", wat betekent dat we ons inspannen om verandering bij bedrijven te realiseren door stemmen en engagements. Als dit niet voldoende effect heeft kunnen we overgaan tot uitsluiting. Aanpassingen van de portefeuillesamenstelling om duurzaamheidsdoelstellingen te bereiken staan hiermee op de tweede plaats. Kwantitatieve indicatoren worden als risico-indicatoren (KRI's) gebruikt en niet als portefeuilledoelstelling die via uitsluitingen wordt gerealiseerd.

Duurzaamheidsrisico's worden op basis van dubbele materialiteit beoordeeld. Dat betekent dat zowel de inside-out materialiteit (effecten op mens en milieu) als ook de outside-in materialiteit (financiële risico's voor bedrijven) worden bekeken.

Bedrijven met niet-toekomstbestendige businessmodellen die gebaseerd zijn op de winning van of energieopwekking uit thermische kolen of teerzanden worden uitgesloten. Daarnaast worden ook bedrijven uit de sectoren tabak en controversiële wapens uitgesloten. Hierbij wijkt de gehanteerde definitie af van de MSCI-methodiek voor indicator 14 'Blootstelling aan controversiële wapens' in de bovenstaande tabel. Bijvoorbeeld, we sluiten producenten van vliegtuigen niet automatisch uit als deze vliegtuigen naast andere munitie ook clusterbommen kunnen afvuren, mits de vliegtuigbouwer zelf niet betrokken is bij de productie van clustermunitie. Vandaar dat deze indicator in de bovenstaande tabel op 0,07% en niet op nul uitkomt.

MSCI wordt als datavertrekker gebruikt voor de berekening van de indicatoren voor ondernemingen, overheden en supranationale instellingen. De indicatoren voor vastgoedactiva zijn bepaald op basis van door de fondsmanagers verstrekte informatie.

Engagementbeleid

We streven in onze engagementactiviteiten naar waardecreatie op lange termijn en het beperken van risico's. We zijn ervan overtuigd dat door ondernemingen aan te moedigen om duurzaamheidsaspecten beter te beheren, we bijdragen aan een veerkrachtigere economie en een stabielere financieel systeem, wat uiteindelijk een positief effect zal hebben op beleggingsprestaties en het risicoprofiel.

Engagements vergen veel tijd en schaalvoordeel helpt om toegang tot het management van ondernemingen te verkrijgen. Daarom voeren we de engagementactiviteiten uit in samenwerking met andere pensioenfondsen en institutionele beleggers. Het pensioenfonds heeft een engagementprovider, Columbia Threadneedle Investments, aangesteld om het engagementbeleid uit te voeren bij beursgenoteerde bedrijven. Dat doen zij gezamenlijk voor ons en andere klanten.

Columbia Threadneedle Investments hanteert de volgende aanpak: engagements leveren de beste resultaten op wanneer zij gericht zijn op het juiste probleem van bedrijven op het juiste moment. Eerst identificeren zij de duurzaamheidskwesties die essentieel zijn voor het creëren en beschermen van financiële, sociale en ecologische waarde op lange termijn voor elk bedrijf. Vervolgens voeren zij dialogen om bedrijven te begrijpen en aan te moedigen hun duurzaamheidsprestaties te verbeteren en best practices te implementeren in het beheer van duurzaamheidsaspecten. De engagements omvatten een breed scala aan ESG-kwesties, in verschillende sectoren en regio's. Waar engagements worden geëscaleerd, worden per geval de juiste maatregelen beoordeeld.

Pensioenfonds Hoogovens volgt de resultaten en publiceert elk kwartaal een beknopt voortgangsrapport van de engagementactiviteiten op de website.

Daarnaast vinden er ook engagementgesprekken plaats door de vermogensbeheerders die zijn aangesteld door het pensioenfonds. Dit is met name belangrijk bij private ondernemingen waar de engagementprovider geen gesprekken mee voert. Bij de selectie en monitoring van externe vermogensbeheerders wordt dit aspect meegenomen in de beoordeling.

Engagementactiviteiten met de vastgoedfondsen waarin pensioenfonds Hoogovens belegt, worden uitgevoerd in samenwerking met het Global Real Estate Engagement Network (GREEN). Het pensioenfonds wordt hierbij ondersteund door Finance Ideas.

Verwijzingen naar internationale normen

Pensioenfonds Hoogovens heeft zich verbonden aan de volgende internationale normen

- OESO-richtlijnen voor Multinationale Ondernemingen
- Guiding Principles on Business and Human Rights van de Verenigde Naties
- VN Global Compact

- Principles for Responsible Investment
- Nederlandse Stewardship Code

Meer informatie hierover is te vinden in ons [MVB-beleid](#).

Het klimaatbeleid van pensioenfondsen Hoogovens is afgestemd op de doelstellingen van de Overeenkomst van Parijs, namelijk de stijging van de wereldwijde gemiddelde temperatuur ruim onder 2°C te houden ten opzichte van het pre-industriële niveau en ernaar te blijven streven de stijging te beperken tot 1,5°C, erkennende dat dit de risico's en de gevolgen van klimaatverandering aanzienlijk zou beperken. Dit wordt gemonitord door de afname van scope 1 en 2 emissies van broeikasgasintensiteit van ondernemingen waarin is belegd. Voor deze indicator is een meetlat gedefinieerd: 48% reductie in 2030 t.o.v. basisjaar 2019. Deze indicator komt overeen met de in de tabel beschreven indicator 3 maar omvat niet de scope 3 emissies. De reden dat scope 3 emissies voor de intern gehanteerde meetlat niet wordt meegenomen is dat scope 3 emissiedata vooral op schattingen berust en is minder beschikbaar en betrouwbaar dan scope 1 en 2 emissies.

Pensioenfondsen Hoogovens maakt jaarlijks een analyse van de klimaatrisico's. Hierbij worden o.a. toekomstgerichte klimaatscenario's van MSCI gebruikt. Het pensioenfonds gebruikt het Climate Value-at-Risk (CVaR) REMIND-model voor de volgende NGFS²-scenario's:

- 1,5°C orderly
- 1,5°C disorderly
- 2°C orderly
- 2°C disorderly
- 3°C orderly

Onze ervaring met dit model leert dat het nog volop in ontwikkeling is en de betrouwbaarheid nog moet toenemen voor dat het geschikt is voor de sturing van het beleggingsbeleid.

Daarnaast wordt in de MVB-rapportage ook naar de Implied Temperature Rise (ITR) van de beleggingsportefeuille gekeken (model van MSCI). Ook de ITR is een toekomstgericht indicator die het effect van klimaatplannen van ondernemingen in beschouwing neemt. Dit geeft een verdeling van ondernemingen die aangeeft in hoeverre deze doelstellingen hebben die in lijn zijn met de Overeenkomst van Parijs.

Historische vergelijking

Pensioenfondsen Hoogovens rapporteert dit jaar voor de tweede keer deze informatie. De vergelijking van de ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren met die van vorig jaar is zichtbaar in de bovenstaande tabel. Het pensioenfonds heeft niet als doelstelling om de ongunstige effecten te verminderen door aanpassingen van de portefeuille. Het beleid is gericht op veranderingen bij bedrijven door stemmen op aandeelhoudersvergaderingen en engagement met bedrijven. Deze veranderingen gaan langzaam en onze invloed is beperkt, waardoor het effect van stemmen en engagement kleiner is dan de effecten van het veranderen van de portefeuillesamenstelling vanwege andere risico-rendements-overwegingen. De gehanteerde uitsluitingen van het pensioenfonds

---

² NGFS = Network for Greening the Financial System

hebben wel invloed op sommige indicatoren, maar ook voor deze geldt dat uitsluitingen niet worden gebruikt om de bovenstaande indicatoren van ongunstige effecten bewust te beïnvloeden.

Voor sommige voorgeschreven indicatoren is de databeschikbaarheid en/of -kwaliteit nog beperkt. Onze dataprovider MSCI heeft meerdere aanpassingen in de methodiek en gebruikte data doorgevoerd, waardoor voor sommige indicatoren grote verschillen zijn ontstaan tussen de cijfers voor 2023 en 2022. Hier volgen enkele voorbeelden:

Indicator 7: Activiteiten met negatieve gevolgen voor biodiversiteitsgevoelige gebieden

Voor 2023 gebruikt MSCI een nieuwe methode. Het cijfer geeft het percentage van bedrijven aan die actief zijn in biodiversiteitsgevoelige gebieden (gebaseerd op bedrijfsrapportages en de MSCI Asset Location Database) en die behoren tot sectoren met activiteiten die een hoog risico op negatieve gevolgen voor biodiversiteit hebben of betrokken zijn bij een biodiversiteitsgerelateerde controverse. Dit heeft geleid tot een stijging van 0,25% naar 7,16% voor deze indicator.

Indicator 8: Emissies in water

De indicator omvatte voor 2022 alle waterlozingen, inclusief schoon koelwater of afvalwater. Voor 2023 gebruikt MSCI alleen nog de hoeveelheid vervuilende stoffen (en niet meer het water zelf). Hierdoor is deze indicator sterk gedaald van 157,66 naar 0,26 ton wateremissies per €1 miljoen geïnvesteerd vermogen.

Indicator 11: Ontbreken van procedures en compliancemechanismen voor het monitoren van de naleving van de beginselen van het VN Global Compact en de OESO-richtsnoeren voor multinationale ondernemingen

Voor 2022 gebruikte MSCI de ondertekenaars van het UN Global Compact als proxy om te bepalen of bedrijven wel of geen processen en nalevingsmechanismen hadden. Sindsdien is de beoordeling bijgewerkt om naar meerdere beleidslijnen te kijken om dit nauwkeuriger te meten, wat de verandering in cijfers verklaart. Voor 2023 worden alleen bedrijven meegenomen die geen beleid hebben omtrent enkele UNGC-principes of OESO-richtlijnen, en die bovendien ofwel geen monitoringsysteem hebben dat de naleving van een dergelijk beleid evalueert, ofwel geen klachtafhandelingsmechanisme hebben.

We verwachten dat er in de komende jaren nog meer veranderingen zullen plaatsvinden. Zodra de Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) van kracht wordt en (Europese) bedrijven zelf de indicatoren moeten rapporteren, verwachten we dat de kwaliteit en consistentie van de data zullen toenemen.